

BISERICI FORTIFICATE DIN
TRANSILVANIA

 NATIONAL
GEOGRAPHIC

VOL. 32 | PRIMĂVARĂ 2017 | 12,99 LEI | WWW.NATGEO.RO

TRAVELER

Destinațiile anului

CE-I MAI BUN ÎN LUME ÎN 2017

CHEMAREA
CANADEI

Seul non-stop

MAGICA MALTA

PLUS:

Explorând Elveția,
India, Ecuador, Madrid,
Marrakech și multe altele

Turism
ecvestru
în România,
pagina 80

GHISEUL

TRAVELER

HO CHI MINH • LONDRA • SINGAPORE • CAPE TOWN • SZEGET • MACHU PICCHU • INDONESIA

Culorile haosului în Ho Chi Minh

Text: Corina Matei

Zeci de claxoane apăsate la unison, aglomerație, grabă și o încurcătură de neînțeles. Stau deja de minute bune în fața trecerii de pietoni. Trec scutere cu câte 4 persoane pe ele. Încerc să-mi fac curaj să pun piciorul pe stradă și parcă îmi smucesc gâtul uitându-mă în toate direcțiile cu ochii cât cepele, când un scuter mă ocolește prin spate, pe trotuar. Trei pași înainte și nu mai am cale de întoarcere. Mă simt ca prinsă într-o plasă țesută de zecile, sutele, miile de bătători pe două roți, ce mă ocolesc care pe unde pot în timp ce intră în intersecție, deși semaforul le arată roșu.

Ies din nebunia bulevardului principal în căutarea hotelului și intru pe niște alei extrem de strâmte. Dreapta, stânga, stânga, dreapta... este un labirint de străduțe înguste. Amețită deja, scot ochii din hartă și privesc puțin în jur. Localnicii stau cu ușa deschisă și nu am cum să evit să mă uit în casa lor. Știu că nu e tocmai frumos, dar curiozitatea e prea mare. Mai înstăriți sau mai săraci, mai ordonați sau mai neglijenți, toți îi oferă un loc de cinste altarului lui Buddha. Încărcat cu diverse ofrande - flori, alimente și băuturi - îți sare în ochi prin poleiala aurie și beculețele cu

Ho Chi Minh a înflorit frumos după ce a pierdut războiul cu Vietnamul de Nord. Acum e un oraș de-a dreptul modern.

ITINERAR HO CHI MINH

jocuri de lumini din jurul său. Un fum de grătar îmi scoate atenția din casele oamenilor și îmi amintește că n-am mai mâncat de ceva vreme. Puțin mai în față, pe jos, o bătrânică învârte câteva frigărui pe o plasă de fier pusă pe două cărămizi între care arde focul. Nu tocmai igienic, dar miros prea bine. Îi dau 10.000 de dongi pe una de pui. Nimeresc îndată și hotelul, o clădire înaltă și strâmtă, pe care uruiam aparatele de aer condiționat.

Ghidul e prezent la recepție ca să cunoască grupul ce vrea un tur al Ho Chi Minh-ului. De la primul „*God mornig!*” realizez că nimeni nu va înțelege prea multe din acest circuit. Cineva întreabă în ce ordine vizităm obiectivele. „*Yes!*”, vine răspunsul neașteptat din partea sa. Dar nu mai e cale de întors. Ne urcăm în microbuz și ne îndreptăm spre primul și „*za mos importans*” obiectiv al orașului, **Palatul Independenței!** Un fel de Casa Poporului în miniatură, cu săli amenajate pentru turiști, nu impresionează cu nimic deosebit. Poate cu elicopterul de pe terasă, ce era gata să decoleze oricând în vremurile tulburi. Entuziasmul prinde contur abia la subsol, unde ghidul ne arată camerele de comandă pentru război și vechile aparaturi ce erau folosite în acele vremuri. De aici, am plecat spre **Catedrala Notre Dame**, aflată în apropiere. E o construcție în stil gotic impresionantă, din acelea care te fac să te simți mic-mic odată ce ai pășit înăuntru. Turnurile în stil romanic îi dau catedralei o față unică, ce transpune cea piață a orașului în Franța anilor 1300. Peste drum, o clădire monumentală de influență renascentistă ne fură privirile: **Oficiul Poștal Central**. Traversăm cu greu, iar în fața noastră tocmai apare un vietnamez ce se plimbă pe trotuar cu un platou imens plin cu gogoși pe cap. Un echilibru de necrezut! Puțin mai încolo, o nuntă modernă atrage turiștii. Mireasa, o superbă localnică în rochie roșie, ne salută. Însă și mai interesanți sunt cavalerii și domnișoarele de onoare, un grup de vreo 40 de tineri cu ținute identice. Stăm acolo minute în șir la poze, la mici discuții și la admirat împletirea tradițiilor cu modernitatea.

„*Lez go!*”, se chinuie ghidul să strige de câteva ori. Ne prefacem că înțelegem și ne îndreptăm spre intrarea în Oficiul Poștal. Încă de afară se vede un tablou imens cu marele întemeietor și conducător vietnamez. Mă uit stângă-dreapta, cumpăr doi magneti pictați manual pe scobitori de bambus la un dolar bucata și plec cu grupul spre cel

Scuteriștii stau îngrămădiți așteptând verdele semaforului. Câte unul se mai strecoară să treacă pe roșu.

Bucătăria vietnameză, o artă

De multe ori nu am știut ce am în farfurie, însă combinația de gusturi m-a impresionat plăcut, iar mirosul a făcut preparatul apetisant. Asta până m-am întâlnit cu peștele fermentat!

Am mâncat de pe stradă, stând pe scăunele așezate pe trotuar. Cel mai mult mi-a plăcut porcul vietnamez caramelizat, moale și ușor, servit cu o punguță de sticky rice stropit cu sos de soia și de chilli. Am învățat că un fel de mâncare nu are același gust de la o tarabă la alta, deoarece fiecare condimentează diferit, încercând să-și personalizeze preparatul.

Am gustat carne sau fructe despre care nici nu știam că există și nu regret nimic. Te întrebi ce fac gândacii? Rămân o poveste pentru turiști, fapt recunoscut chiar de localnici.

mai așteptat obiectiv, **Muzeul Războiului din Vietnam**.

Niciodată nu mă duc într-un oraș fără să-i aflu trecutul. Aici, e o lecție învățată. Înăuntru, un hol imens și multă hărmălaie în toate limbile planetei. Iau la rând citate, fotografii, documente, muniție. Starea de spirit se schimbă cu fiecare pas înainte, cu fiecare nouă informație. În fața sălii despre Agentul Portocaliu (ierbucidul folosit de soldații americani care au transformat războiul într-unul chimic) mă întreb dacă mai pot continua. Îmi impun. Intru. Observ trupuri mici izolate în formol în dreapta ușii. Citesc în stânga. 500.000 de copii s-au născut cu malformații grave după atac. Peste un milion de oameni încă au probleme de sănătate din cauza agentului toxic, cifre pe care SUA nu le vor recunoaște niciodată. Partea aceasta a muzeului, răvășitoare, nu face decât să schimbe oricui părerea despre localnici, din milă în apreciere. Ies din muzeu și, ca majoritatea celor ce-l vizitează, am nevoie de timp petrecut în liniște, pe o bancă, la umbra unui copac...

Dar nu-i timp de pierdut, ziua e scurtă. Vreau să văd templele religioase vietnameze, care sunt ca o comoară pentru pasionații de arhitectură. Așa că mă duc direct în Cartierul Chinezesc, să ajung la celebra **Thien Hau**, un templu specific, cu dantelării locale. Aroma bețișoarelor parfumate ajunge până în stradă. Liniștea, gesturile de rugăciune ale localnicilor, lumina soarelui ce pătrunde prin structura de lemn a tavanului deschis, simbolurile mandarine de pe stâlpi, felinarele sferice roșii din hârtie prinse de grinzi și sunetul fin al gongurilor dintr-o boxă pe care nu am găsit-o cu privirea, m-au dus pe neașteptate direct în inima Chinei. Alături de localnici, aprind timid o spirală parfumată, pe care un fel de dascăl o agață lângă celelalte cu ajutorul unui băț lung. Fumegă pentru noroc, înțeleg. Și plec. (continuare în pagina 114)

Ho Chi Minh – Culorile unui haos asiatic

(*urmare din pagina 7*)

„Taxi, stai!”, strig în română, deja fiind chiar convinsă că e același lucru ca și engleza pentru ei. Îi spun că vreau la Xá Lợi, nu înțelege.

Îi arăt harta, o sucește de câteva ori. „Go!”, zice el, și-mi deschide ușa prăfuită a mașinii. Mă oprește exact unde îmi doream, la cea mai mare pagodă din oraș. O recunosc după turnul-clopotniță, construit pe etaje, în inconfundabilul stil vietnamez. Intru în curtea mare, umbrită de arborii bătrâni. O femeie ce stă la stâlpul porții îmi face semn să urc. În dreptul ușii, bețișoare parfumate înfipite într-un stativ fumegă gros. Înăuntru, statuia aurită a lui Buddha se impune prin dimensiuni și detalii. Zăbovesc puțin acolo, după care decid să mă plimb prin centru, fără o țintă anume. Să studiez oamenii, să vorbesc cu ei, să cumpăr lucruri tradiționale. Localnicii sunt relaxați, știu că e imposibil să nu se descurce într-o țară în care turismul a explodat. Mulți pur și simplu își trăiesc viața pe stradă: aici vând, aici gătesc, aici își așază hamacele și dorm la amiază lângă tarabele lor. Ba chiar am ocolit și o frizerie cu două scaune și două oglinzi rezemate de un gard. Mai încolo, se opresc localnicii cu bicicletele încărcate cu flori, coșuri din bambus sau alte suvenire. La fiecare colț de stradă stau femei cu pălării tradiționale care vând fructe și semințe, aflate în recipiente rotunde agățate de bârna ce o țin lejer pe umăr, în echilibru perfect. Atâtea nuanțe, arome, acorduri și obiceiuri m-au buimăcit de-a dreptul și m-au sedus în același timp! Ho Chi Minh e fascinant!

GHISEUL TRAVELER

HO CHI MINH • LONDRA • SINGAPORE • CAPE TOWN • SZEGET • MACHU PICCHU • INDONESIA

Culorile haosului în Ho Chi Minh

Text: Corina Matei

Zeci de elavoane apăsată la unison, aglomerație, grabă și o incurcătură de neînțeles. Stau deja de minute bune în fața trecerii de pictori. Trec scutere cu câte 4 persoane pe ele. Încearcă să-mi fac curaj să pun piciorul pe stradă și parcă îmi smucesc gâtul uitându-mă în toate direcțiile cu ochii cât cepele, când un scuter mă ocolește prin spate, pe trotuar. Trei pași înainte și nu mai am cale de întoarcere. Mă simt ca prinsă într-o plasă țesută de zecile, sutele, mii de bătători pe două roți, ce mă ocolesc care pe unde pot în timp ce intră în intersecție, deși semaforul le arată roșu.

Ies din nebunia bulevardului principal în căutarea hotelului și intru pe niște alei extrem de strâmte. Dreapta, stânga, stânga, dreapta... este un labirint de străduțe înguste. Amețită deja, scot ochii din hartă și privesc puțin în jur. Localnicii stau cu ușa deschisă și nu am cum să evit să mă uit în casa lor. Știu că nu e tocmai frumos, dar curiozitatea e prea mare. Mai instăriți sau mai săraci, mai ordoanați sau mai neglijenți, toți li oferă un loc de cinste altarului lui Buddha. Încercă cu diverse ofrande - flori, alimente și băuturi - îți sare în ochi prin poalele aurie și becuțele cu

Ho Chi Minh a înflorit frumos după ce a pierdut războiul cu Vietnamul de Nord. Acum e un oraș de-a dreptul modern.

ITINERAR HO CHI MINH

jocuri de lumini din jurul său. Un fum de grătar îmi scoate atenția din casele oamenilor și îmi amintește că n-am mai mâncat de ceva vreme. Puțin mai în față, pe jos, o bătrânică învârtă câteva frigărui pe o plasă de fier pusă pe două cărămizi între care arde focul. Nu tocmai igienic, dar mirosoare bine. Îi dau 10.000 de dongi pe una de pui. Nimeresc îndată și hotelul, o clădire înaltă și strâmtă, pe care uruiau aparatele de aer condiționat.

Ghidul e prezent la recepție ca să cunoască grupul ce vrea un tur al Ho Chi Minh-ului. De la primul „*Good morning!*” realizez că nimeni nu va înțelege prea multe din acest circuit. Cineva întreabă în ce ordine vizităm obiectivele. „*Yes!*”, vine răspunsul neașteptat din partea sa. Dar nu mai e cale de întors. Ne urcăm în microbuz și ne îndreptăm spre primul și „*za mas important*” obiectiv al orașului, **Palatul Independenței!** Un fel de Casa Poporului în miniatură, cu săli amenajate pentru turiști, nu impresionează cu nimic deosebit. Poate cu elicopterul de pe terasă, ce era gata să decoleze oricând în vremurile tulburi. Entuziasmul prinde contur abia la subso, unde ghidul ne arată camerele de comandă pentru război și vechile aparaturi ce erau folosite în acele vremuri. De aici, am plecat spre **Catedrala Notre Dame**, aflată în apropiere. E o construcție în stil gotic impresionantă, din acelea care te fac să te simți mic-mic odată ce ai pășit înăuntru. Turnurile în stil romanic îi dau catedralei o față unică, ce transpune acea piață a orașului în Franța anilor 1300. Peste drum, o clădire monumentală de influență renesanțistă ne fură privirile: **Oficiul Poștal Central**. Traversăm cu greu, iar în fața noastră tocmai apare un vietnamez ce se plimbă pe trotuar cu un platur imens plin cu gogoși pe cap. E un echilibru de necrezut! Puțin mai încolo, o nunță modernă atrage turiștii. Mireasa, o superbă localnică în rochie roșie, ne salută. Însă și mai interesanți sunt cavalerii și domnișoarele de onoare, un grup de vreo 40 de tineri cu ținute identice. Stăm acolo minute în șir la poze, la mici discuții și la admirat împletirea tradițiilor cu modernitatea.

„*Lez go!*”, se chinuie ghidul să strige de câteva ori. Ne prefacem că înțelegem și ne îndreptăm spre intrarea în Oficiul Poștal. Încă de afară se vede un tablou imens cu marea întemeietor și conducător vietnamez. Mă uit stângă-dreapta, cumpăr doi magneți pictați manual pe scobitori de bambus la un dolar bucata și plec cu grupul spre cel

Scuteriști stau îngrămădiți așteptând verdele semaforului. Câte unul se mălăstrează să treacă pe roșu.

Bucătăria vietnameză, o artă

De multe ori nu am știut ce am în farfurie, însă combinația de gusturi m-a impresionat plăcut, iar mirosul a făcut preparatul apetisant. Asta până m-am întâlnit cu peștele fermentat!

Am mâncat de pe stradă, stând pe scăunele așezate pe trotuar. Cel mai mult mi-a plăcut porcul vietnamez caramelizat, moale și ușor, servit cu o punguță de sticky rice stropit cu sos de soia și de chili. Am învățat că un fel de mâncare nu are același gust de la o tarabă la alta, deoarece fiecare condimentează diferit, încercând să-și personalizeze preparatul.

Am gustat carne sau fructe despre care nici nu știam că există și nu regret nimic. Te întreb ce fac gândaci? Rămân o poveste pentru turiști, fapt recunoscut chiar de localnici.

mai așteptat obiectiv, **Muzeul Războiului din Vietnam**.

Niciodată nu mă duc într-un oraș fără să-i aflu trecutul. Aici, e o lecție învățată. Înăuntru, un hol imens și multă hărâmlăie în toate limbile planetei. Iau la rând citate, fotografii, documente, muniție. Starea de spirit se schimbă cu fiecare pas înainte, cu fiecare nouă informație. În fața sălii despre Agentul Portocaliu (herbicidele folosite de soldații americani care au transformat războiul într-unul chimic) mă întreb dacă mai pot continua. Îmi impun. Intru. Observ trupuri mici izolate în formol în dreapta ușii. Citesc în stânga. 500.000 de copii s-au născut cu malformații grave după atac. Peste un milion de oameni încă au probleme de sănătate din cauza agentului toxic, cifre pe care SUA nu le vor recunoaște niciodată. Partea aceasta a muzeului, răvășitoare, nu face decât să schimbe oricui părerea despre localnici, din mullă în apreciere. Ies din muzeu și, ca majoritatea celor ce-l vizitează, am nevoie de timp petrecut în liniște, pe o bancă, la umbra unui copac...

Dar nu-i timp de pierdut, ziua e scurtă. Vreau să văd templele religioase vietnameze, care sunt ca o comoară pentru pasionații de arhitectură. Așa că mă duc direct în Cartierul Chinezesc, să ajung la celebra **Thien Hau**, un templu specific, cu dantelării locale. Aroma bețoșoarelor parfumate ajunge până în stradă. Liniștea, gesturile de rugăciune ale localnicilor, lumina soarelui ce pătrunde prin structura de lemn a tavanului deschis, simbolurile mandarine de pe stâlpi, felinarele sferice roșii din hârtie prinse de grunzi și sunetul fin al gongurilor dintr-o boxă pe care nu am găsit-o cu privirea, m-au dus pe neașteptate direct în inima Chinei. Alături de localnici, aprind timid o spirală parfumată, pe care un fel de dascăl o agată lângă celelalte cu ajutorul unui băț lung. Fumează pentru noroc, înțeleg. Și plec. (continuare în pagina 114)